

РОДОВО БАЗИРАНО НАСИЛСТВО ВРЗ ЖЕНИ ШТО ТРЕБА ДА ЗНАЕМЕ?

НА 27 ЈАНУАРИ, 2021 ГОДИНА СОБРАНИЕТО НА РСМ ДОНЕСЕ **НОВ ЗАКОН** ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ОД НАСИЛСТВО ВРЗ **ЖЕНИ** И СЕМЕЈНО НАСИЛСТВО, КОЈ ЌЕ ЗАПОЧНЕ ДА СЕ ПРИМЕНУВА ОД **МАЈ, 2021 ГОДИНА**

ЦЕЛТА НА ЗАКОНОТ Е :

ПРЕВЕНИРАЊЕ, СПРЕЧУВАЊЕ И ЕФЕКТИВНА ЗАШТИТА НА ЖРТВИТЕ ОД КАКОВ БИЛО ОБЛИК НА РОДОВО БАЗИРАНО НАСИЛСТВО ВРЗ ЖЕНИ КАКО И НА ЖРТВИТЕ НА СЕМЕЈНО НАСИЛСТВО, ПРЕКУ ПРИМЕНА НА ПРИНЦИПОТ НА ЕДНАКВОСТ И ЕЛИМИНИРАЊЕ НА СТЕРЕОТИПИТЕ ЗА РОДОВИТЕ УЛОГИ

ВИДОВИТЕ НА НАСИЛСТВО КОИ ГИ ВКЛУЧУВА ЗАКОНОТ:

Насилство врз жени

е кршење на човековите права, дискриминација врз жените и ги означува сите дејствија на родово-базирано насилство што доведуваат или веројатно ќе доведат до физичка, сексуална, психичка или економска повреда или страдање на жените, вклучувајќи и директни и индиректни закани и заплашување за такви дејствија, изнуда, произволно ограничување и/или лишување од слобода, без оглед дали се случуваат во јавниот или приватниот живот.

Родово базирано насилство врз жени

е насилство насочено против жената затоа што е жена или коешто несразмерно ја погодува. Родово базираното насилство врз жените ги опфаќа причините и резултатот од нееднаквиот однос на моќта помеѓу жените и мажите како резултат на општествен, а не индивидуален проблем.

Семејно насилство

е малтретирање, навредување, загрозување на сигурноста, телесно повредување, полово или друго психичко, физичко или економско насилство со кое се предизвикува чувство на несигурност, загрозување или страв, вклучувајќи и закани за такви дејствија, спрема брачен другар, родителите или децата или други лица кои живеат во брачна или вонбрачна заедница или заедничко домаќинство, како и спрема сегашен или поранешен брачен другар или вонбрачен партнер или лица кои имаат заедничко дете или се наоѓаат во блиски лични односи, без оглед дали сторителот го дели или го делел истото живеалиште со жртвата или не.

Насилство од интимен партнер

е однесување на сегашен или поранешен сопружник или партнер што предизвикува физичко, сексуално, психичко или економско насилство.

Психичко насилство

е секое однесување со употреба на присилба, заплашување или закана, кое предизвикува чувство на страв, загрозеност, вознемиреност или повреда на достоинството и психичкиот интегритет на жртвата.

Физичко насилство

е секое дејствие на примена на физичка сила или дејствие со кое се нарушува здравјето и телесниот и психичкиот интегритет на жртвата.

Сексуално насилство и силување

е секое дејствие од сексуална природа, со кој било телесен дел или предмет, на телото на друго лице без негова/нејзина согласност. Сексуално насилство постои и кога се наведува или присилува друго лице да се вклучи во дејствија од сексуална природа со трето лице без негова согласност. Согласноста мора да е изразена доброволно како резултат на слободната волја на лицето, проценета во контекст на околностите.

Економско насилство

е секое дејствие на ограничување или спречување во остварување и/или располагање со лични приходи и финансиски средства, за одржување на заедничкото домаќинство и за грижа на детето, со што се предизвикува економска зависност на жртвата.

Демнење

е секое намерно однесување на повторено заканување насочено кон друго лице што предизвикува лицето да се плаши за својата безбедност.

Присилен брак

е присилување, намување, доведување во заблуда, закана или на друг начин принудување на возрасен или дете да стапат во брак или вонбрачна заедница.

Сексуално вознемирување преку интернет

е секое вербално, невербално или друго постапување од сексуална природа, што има за цел или последица, повреда на достоинството или создавање на заканувачка, непријателска, понижувачка или застрашувачка средина, пристап или практика, преку електронските средства за комуникација.

Сексуално вознемирување

е секое вербално, невербално или физичко однесување од сексуална природа што има за цел или последица повреда на достоинството на лицето, особено кога се создава заканувачка, непријателска, деградирачка, понижувачка или навредлива средина.

Женско генитално осакатување

е отсекување, инфибулација или секое друго осакатување во целост или делумно на големите усни (labia majora), малите усни (labia minora) или клиторисот на жената.

Присилна контрола врз жените

е злоупотреба на моќ, употреба на закани, сила или други форми на присила, измама или погрешно прикажување со цел да се контролира однесувањето и животот на жените.

Присилен абортус и присилна стерилизација

е прекинување на бременост врз жена без претходно да биде информирана и даде писмена согласност, како и вршење операција врз жена без претходно да биде информирана и даде писмена согласност, односно разбирање на постапката чија цел или последица е да се прекине нејзината способност за природна репродукција.

Трговија со жени

е дејствие со кое преку сила, сериозна закана жртвата се доведува во заблуди или други форми на присилба, грабнување, измама, со злоупотреба на својата положба или состојбата на бременост, немоќ или физичка или ментална неспособност на друг или со давање или примање пари или друга корист заради добивање согласност на лице кое има контрола на друго лице или на друг начин врбува, превезува, пренесува, купува, продава, засолнува или прифаќа лица заради експлоатација по пат на проституција или други форми на сексуална експлоатација, порнографија, принудна работа или слугување, ропство, присилни бракови, присилна бременост, незаконито посвојување или нему сличен однос, питачење или експлоатација заради со закон забранета активност или недопуштено пресудување делови од човековото тело.